

**1982-1988 GIMIMO METŲ TIKSLINĖS PENSIJŲ FONDŲ DALYVIŲ
GRUPĖS PENSIJŲ KAUPIMO FONDO**

**„LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS“
2019 M. METINĖS ATASKAITOS IR
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

TURINYS

I. BENDROJI INFORMACIJA	9
II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ	9
III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO	9
IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ	9
V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRAŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI	10
VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS	10
GRYNŲJŲ AKTYVŲ ATASKAITA	12
GRYNŲJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA	13
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	14
VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS	27
VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI	27
IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ	28
X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS	28
XI. KITA INFORMACIJA	28
XII. ATSAKINGI ASMENYS	28

Nepriklausomo auditoriaus išvada

1982-1988 gimimo metų tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų kaupimo fondo „Luminor 1982-1988 tikslinės grupės pensijų fondas“ dalyviams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos, pateiktos 12-27 puslapiuose, parodo tikrą ir teisingą UAB „Luminor investicijų valdymas“ valdomo 1982-1988 gimimo metų tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų kaupimo fondo „Luminor 1982-1988 tikslinės grupės pensijų fondas“ (toliau – Fondas) 2019 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ir tuomet pasibaigusių metų jo grynujų aktyvų pokyčių vaizdą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus.

Mūsų nuomonė atitinka 2020 m. balandžio 17 d. papildomą ataskaitą UAB „Luminor investicijų valdymas“ Stebėtojų tarybai.

Mūsų audito apimtis

Fondo finansines ataskaitas sudaro:

- 2019 m. gruodžio 31 d. grynujų aktyvų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų grynujų aktyvų pokyčių ataskaita;
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Fondo vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Fondui, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugų, laikotarpiu nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d., Fondui nesuteikėme.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis

Bendras reikšmingumo lygis Fondui yra 560 tūkst. Eur

Pagrindiniai audito dalykai

- II pakopos pensijų fondų reformos įgyvendinimas
- Investicijų vertinimas ir egzistavimas

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Fondo struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į sektorių, kuriame Fondas vykdo savo veiklą.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Fondo reikšmingumo lygį finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių buvo, poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Fondui

560 tūkst. Eur

Kaip mes jį nustatėme

Bendras reikšmingumo lygis sudaro 1 % Fondo grynujų aktyvų.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas

Kaip pagrindinį kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome grynuosius aktyvus, nes, mūsų nuomone, tai yra bendrai priimtas kriterijus, kuriuo remiantis įvertinami fondų veiklos rezultatai. Pasirinkome 1 %, kuris yra priimtinoje kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su UAB „Luminor investicijų valdymas“ vadovybe, kad informuosime juos apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 28 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas	Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką
<p>II pakopos pensijų fondų reformos įgyvendinimas</p> <p><i>(Žr. aiškinamojo rašto 10 pastabą)</i></p> <p>Nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. birželio 30 d. visos pensijų fondus valdančios įmonės Lietuvos rinkoje įgyvendino II pakopos pensijų fondų reformą, vadovaudamosi pensijų fondų reformos reikalavimais.</p> <p>Visas buvusių II pakopos pensijų fondų turtas ir įsipareigojimai, jeigu tokių buvo, buvo perkelti į 8 naujai įsteigtus gyvenimo ciklo pensijų fondus ir fondų dalyviai buvo perpaskirstyti gyvenimo ciklo fondams atsižvelgiant į jų gimimo datą, nebent jie patys būtų pasirinkę kitaip.</p> <p>Pagrindinį dėmesį skyrėme šios reformos įgyvendinimui, nes tai yra reikšmingas vienkartinis įvykis abiem požiūriais – dėl atitikties šalies įstatymams ir dėl teisingo fondo turto, įsipareigojimų bei fondo dalyvių perkėlimo.</p>	<p>Išsiaiškinome Fondo procesus, susijusius su pasiruošimu II pakopos pensijų fondų reformos įgyvendinimui.</p> <p>Įvertinome kontrolės procedūrų struktūrą ir efektyvumą, kurios taikytos investicijų perkėlimui iš buvusių II pakopos pensijų fondų į naujai įsteigtus gyvenimo ciklo pensijų fondus, taip pat pirminiam fondų dalyvių priskyrimui konkrečiam naujam gyvenimo ciklo fondui remiantis fondų dalyvių gimimo data. Nustatėme, kad galėjome pasikliauti šiomis kontrolės procedūromis atlikdami auditą.</p> <p>Sutikrinome investicijų kiekį ir vertę perkėlimo dieną su depozitoriumu, taip pat su išsūttais patvirtinimo laiškais sutikrinome pinigų likučius perkėlimo dieną. Taip pat gavome detalų turto ir įsipareigojimų perkėlimo iš buvusių II pakopos pensijų fondų į naujus gyvenimo ciklo fondus matricą ir atlikome sutikrinimus bei kryžmines patikras.</p> <p>Taip pat atlikome buvusių II pakopos pensijų fondų grynujų aktyvų vertės perskaičiavimus padieniui, įskaitant testus, skirtus atrankos būdu patikrinti fondo vienetų ir vieneto kainos padieniui tikslumą laikotarpiu nuo 2019 m. sausio 1 d. iki perkėlimo dienos, t. y. 2019 m. balandžio 12 d.</p>
<p>Investicijų vertinimas ir egzistavimas</p> <p><i>(žr. apskaitos politikos „Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervaldinimo periodiškumas“ dalį ir 3 pastabą)</i></p> <p>Investicijos yra didžiausias turto straipsnis grynujų aktyvų ataskaitoje (perleidžiamųjų vertybinių popierių balansinė vertė sudaro 55.502 tūkst. Eur).</p> <p>Investicijos apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma remiantis aktyvioje rinkoje stebimomis kainomis. Jeigu rinkos kainos aktyviosiose rinkose nėra, vertė nustatoma remiantis panašaus turto vertėmis arba</p>	<p>Su vadovybe aptarėme procesus ir kontrolės procedūras, susijusius su investicijų vertinimu, pardavimu ir pirkimu bei patikrinome pasirinktų kontrolės procedūrų veiksmingumą.</p> <p>Siekdami surinkti įrodymų apie visų perleidžiamųjų vertybinių popierių egzistavimą, mes gavome patvirtinimo laišką iš banko, kuris veikia kaip depozitoriumo bankas ir sutikrinome laiške nurodytų perleidžiamųjų vertybinių popierių kiekius ir vertes su Fondo apskaitytomis duomenimis.</p>

remiantis kitais aktyviosios rinkos duomenimis. Jei tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti remiantis pirmiau minėtais metodais, tikroji vertė nustatoma atsižvelgiant į kitus ekonominius duomenis ar informaciją.

Audito metu skyrėme ypatingą dėmesį perleidžiamųjų vertybinių popierių vertinimui ir egzistavimui, nes tai reikšmingiausias turto straipsnis.

Siekdami surinkti įrodymų apie investicijų tikrąją vertę finansinių metų pabaigoje, sutikrinome atrankos būdu pasirinktų perleidžiamųjų vertybinių popierių vertę su viešai skelbiamomis rinkos kainomis. Visų investicijų tikrąsias vertes taip pat patvirtino bankas, kuris veikia kaip depozitoriumo bankas.

Išvada apie kitą informaciją

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima informaciją, pateiktą 9 – 11 ir 27 – 28 puslapiuose (toliau – Kita informacija) (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima Kitos informacijos.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone, finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, Kitoje informacijoje pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Fondą bei jo aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų Kitoje informacijoje, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

UAB „Luminor investicijų valdymas“ vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų, kurios parodo tikrą ir teisingą vaizdą pagal Lietuvos Respublikoje buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius teisės aktus bei Verslo apskaitos standartus, parengimą bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Fondo gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Fondą ar nutraukti jos veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Fondo finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusių vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Fondo vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Fondo gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Fondas negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Fondo auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2018 m. birželio 27 d. Mūsų paskyrimas pratęsiamas kasmet remiantis UAB „Luminor investicijų valdymas“ akcininko nutarimu ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 2 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, pagrindinė užduoties partnerė yra Rasa Selevičienė.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rasa Selevičienė', is placed over the printed name.

Rasa Selevičienė
Audito skyriaus direktorė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000504

Vilnius, Lietuvos Respublika
2020 m. balandžio 17 d.

I. BENDROJI INFORMACIJA

1. Duomenys apie Pensijų fondą

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

2. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį pateikta ataskaita

Ataskaita parengta už laikotarpį nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.

3. Duomenys apie valdymo įmonę

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

4. Duomenys apie depozitoriumą

Aiškinamojo rašto bendroji dalis, pagrindiniai duomenys apie pensijų fondą.

II. GRYNŲJŲ AKTYVŲ, APSKAITOS VIENETŲ SKAIČIUS IR VERTĖ

5. Grynųjų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

Aiškinamojo rašto 1 pastaba.

6. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

Aiškinamojo rašto 2 pastaba.

III. ATSKAITYMAI IŠ PENSIJŲ TURTO

7. Atskaitymai iš pensijų turto

Aiškinamojo rašto 6 pastaba.

8. Mokėjimai tarpininkams

Aiškinamojo rašto 7 pastaba.

9. Informacija apie visus susitarimus dėl mokėjimų pasidalijimo, taip pat apie paslėptuosius komisinius (jų teikėjas, vertė, suteiktų prekių ir (ar) paslaugų pobūdis ir kt.).

Nebuvo

10. Konkretus pavyzdys, iliustruojantis atskaitymų įtaką galutinei dalyviui tenkančiai investicijų grąžai. Pavyzdyje pateikti skaičiavimai, kiek būtų atskaityta (eurais) nuo pensijų fondo dalyvio įmokų esant dabartiniams atskaitymų dydžiai ir kokią sumą jis atgautų po 1, 3, 5, 10 metų, jei būtų investuota 2 896,20 Eur, o metinė investicijų grąža – 5 proc.

	Po 1 metų	Po 3 metų	Po 5 metų	Po 10 metų
Sumokėta atskaitymų, Eur*	22	70	122	272
Sukaupta suma, jei nebūtų atskaitymų	3 041	3 353	3 696	4 718
Sukaupta suma, esant dabartiniams atskaitymų dydžiai	3 019	3 279	3 562	4 381

IV. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO INVESTICINIŲ PRIEMONIŲ PORTFELĮ

11. Ataskaitinio laikotarpio pabaigos investicinių priemonių portfelio sudėtis

Aiškinamojo rašto 3 pastaba.

12. Per ataskaitinį laikotarpį įvykdyti išvestinių finansinių priemonių sandoriai

Nebuvo

13. 11 punkte nurodytų išvestinių finansinių priemonių rūšis, su jomis susijusi rizika, kiekybinės ribos ir metodai, kuriais vertinama su išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusi pensijų fondo rizika

Nebuvo

14. Iš išvestinių finansinių priemonių sandorių kylančių įsipareigojimų bendra vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Nebuvo

15. Analizė, kaip turimas investicinių priemonių portfelis atitinka (neatitinka) pensijų fondo investavimo strategiją

Aiškinamojo rašto 3 ir 4 pastaba.

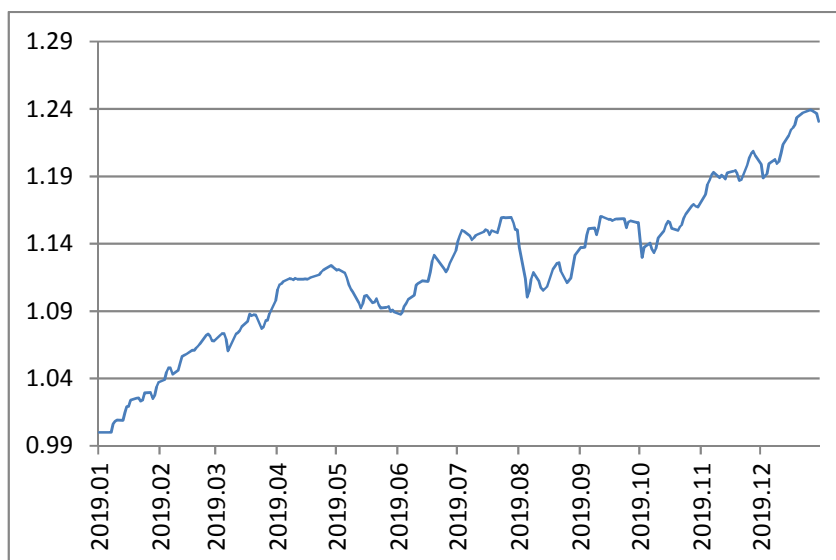
16. Veiksniai, per ataskaitinį laikotarpį turėjusieji didžiausią įtaką investicinių priemonių portfelio struktūros ir jo vertės pokyčiams

2019 metais išsilaikius nuosaikaus dydžio infliacijai, kuri nepasiekė centrinių bankų pageidaujamo 2 proc. lygio, Europos obligacijų pajamingumas vasaros pabaigoje buvo pasiekęs žemiausią visų laikų tašką. Atitinkamai šio regiono aukšto reitingo vyriausybių ir įmonių skolos vertybinių popierių vidutinės 3-5 metų trukmės indeksas iš viso pasistiebė 1,88 proc., (ilgesnės, iki 7 metų, trukmės – 5,98%), arba daugiausiai per pastarąjį penkmetį, o didesnės rizikos obligacijos pasižymėjo dar išpūdingesnėmis, dviženkliais dydžiais, grąžomis. Daugiausiai įtakos obligacijų rinkoms darė sulėtėjęs pasaulio ekonomikos augimas, įsisukusi ir tik metų pabaigoje slopti ėmusi prekybos tarifų kėlimo pasiūlymų tarp JAV ir Kinijos, slūgusi politinė įtampa Italijoje bei centrinių bankų veiksmai. Europos centrinis bankas sumažino palūkanų normas, siekiant paremti pasitikėjimą rinkose, atnaujino 2018 metais nutrauktą obligacijų supirkimo programą. Rinkoje nesitikima, kad palūkanų normos euro zonoje galėtų būti keliamos 2020 metais. Dėl minėtų veiksnių saugesnėmis taupymo priemonėmis laikomos vyriausybių ir aukšto reitingo įmonių obligacijos pernai sulaukė stabilios investuotojų dėmesio, o iš esmės nesikeičiant vyraujančioms lėto ekonomikos augimo tendencijoms artimiausiais metais jų palūkanos gali išlikti artimos nuliui.

Po korekcijos 2018 m. pabaigoje pernai akcijų rinkos atsitiesė nepaisant metų eigoje vyravusių lėtesnio ekonomikos augimo požymių bei permainingų derybų tarp JAV ir Kinijos dėl prekybos. Pasaulio išsivysčiusių šalių akcijų indeksas *MSCI World EUR* 2019 metais šturmavo naujas istorines aukštumas ir pakilo 30,02 proc., arba daugiausiai per pastaruosius dvidešimt metų. Besivystančių šalių akcijų indeksas *MSCI EM EUR* ūgtelėjo 20,61 proc. – tai buvo didžiausia jo grąža nuo 2010 metų. Prie to prisidėjo mažėjusi rizika dėl galimo ūkio nuosmukio, metų pabaigoje padaugėjęs požymių, kad JAV ir Kinija gali pasiekti sutarimą dėl prekybos, ir atitinkamai pradėję gerėti ekonominiai duomenys, geresni nei tikėtasi įmonių veiklos rezultatai bei slūgęs neapibrėžtumas dėl „Brexit“ po rinkimų Didžiojoje Britanijoje. Slūgus infliacijos spaudimui JAV federalinis rezervų bankas, kaip ir Europos centrinis bankas, sumažino palūkanas bei atnaujino turto pirkimo programą, o tai papildomai sustiprino pasitikėjimą rinkose bei atitinkamai darė teigiamą įtaką pensijų fondų vienetų vertei. Vyraujant lūkesčiams, kad 2020 metais centriniai bankai neturėtų griežtinti pinigų politikos, recesijos tikimybė išlieka nuosaiki, o įmonių rezultatų perspektyvos – gana stabilios, tai turėtų palaikyti palankias akcijų rinkų perspektyvas 2020 metais.

Pateikiame pensijų fondo apskaitos vieneto vertės kitimą nuo fondo įsteigimo iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Pensijų fondo apskaitos vieneto vertės kitimas 2019 01 01 - 2019 12 31

V. PENSIJŲ FONDO LYGINAMASIS INDEKSAS, INVESTICIJŲ GRĄŽA IR RIZIKOS RODIKLIAI

17. Pensijų fondo lyginamasis indeksas ir trumpas jo apibūdinimas

Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

18. To paties laikotarpio pensijų fondo apskaitos vieneto vertės pokyčio, investicinių priemonių portfelio metinės investicijų grąžos ir lyginamojo indekso (jei jis pasirinktas) reikšmės pokyčio ir kiti rodikliai per paskutinius dešimt fondo veiklos metų, išdėstyti palyginamojoje lentelėje. Jeigu fondas veikia trumpiau nei dešimt metų, pateikti to laikotarpio, kurį portfelis buvo valdomas, metinę investicijų grąžą. Prie palyginamosios lentelės pridėti joje pateiktų apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagramą ir rodiklių paaiškinimus.

Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

19. Jei pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų grąžos prognozės, nurodyti prognozuotą dydį, palyginti neatitikimus su faktine grąža ir pateikti galimas neatitikimų priežastis.

Nebuvo

LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS

2019 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)

---

20. Vidutinė investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis (jei jis pasirinktas) per paskutinius trejus, penkerius, dešimt metų (vidutinė grynoji investicijų grąža, vidutinis apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės pokytis apskaičiuojami kaip geometrinis, atitinkamai, metinių grynosios investicijų grąžos, metinių apskaitos vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčių vidurkis). Kiekvienam fondo tipui pildoma lentelė:

Aiškinamojo rašto 8 pastaba.

21. Kiti rodikliai, atskleidžiantys investicinių priemonių portfelio riziką.

-

VI. PENSIJŲ FONDO FINANSINĖS ATASKAITOS

22. Pensijų fondo finansines ataskaitas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir teisės aktų reikalavimais sudaro:

22.1. grynųjų aktyvų ataskaita

22.2. grynųjų aktyvų pokyčių ataskaita

22.3. aiškinamasis raštas

Luminor investicijų valdymas UAB

Įmonės kodas 226299280, Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva

LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS

GRYNUJŲ AKTYVŲ ATASKAITA

2019 m. gruodžio 31 d.

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS		56 043 095	-
I.	PINIGAI	3,4	541 385	-
II.	TERMINUOTIEJI INDĖLIAI		-	-
III.	PINIGŲ RINKOS PRIEMONĖS		-	-
III.1.	Valstybės išdo vekseliai		-	-
III.2.	Kitos pinigų rinkos priemonės		-	-
IV.	PERLEIDŽIAMIEJI VERTYBINIAI POPIERIAI	3,4,5	55 501 710	-
IV.1.	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai		641 298	-
IV.1.1.	Vyriausybių ir centrinių bankų arba jų garantuoti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		367 721	-
IV.1.2.	Kiti ne nuosavybės vertybiniai popieriai		273 577	-
IV.2.	Nuosavybės vertybiniai popieriai		-	-
IV.3.	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos		54 860 412	-
	SUMOKĖTI AVANSAI		-	-
V.	GAUTINOS SUMOS		-	-
V.1.	Investicijų pardavimo sandorių gautinos sumos		-	-
V.2.	Kitos gautinos sumos		-	-
VI.	INVESTICINIS IR KITAS TURTAS		-	-
VI.1.	Investicinis turtas		-	-
VI.2.	Išvestinės finansinės priemonės		-	-
VI.3.	Kitas turtas		-	-
B.	ĮSIPAREIGOJIMAI		38 156	-
1	Mokėtinos sumos		38 156	-
1.1.	Už finansinį ir investicinį turta mokėtinos sumos		-	-
1.2.	Valdymo įmonei ir depozitoriumui mokėtinos sumos		38 156	-
1.3.	Kitos mokėtinos sumos		-	-
2	Sukauptos sąnaudos		-	-
3	Finansinės skolos kredito įstaigoms		-	-
4	Įsipareigojimai pagal išvestinių finansinių priemonių sutartis		-	-
5	Kiti įsipareigojimai		-	-
C.	GRYNIŲ AKTYVAI	1	56 004 939	-

14 – 26 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinė direktorė Loreta Načajienė 2020 m. balandžio 17 d.

Vyriausioji finansininkė Dalia Markūnienė 2020 m. balandžio 17 d.

Luminor investicijų valdymas UAB

Įmonės kodas 226299280, Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva

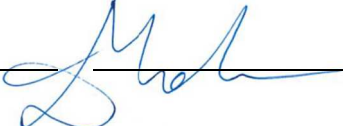
LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS

GRYNUJŲ AKTYVŲ POKYČIŲ ATASKAITA

2019 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PRADŽIOJE		-	-
II.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS PADIDĖJIMAS			
II.1.	Dalyvių įmokos į fondą	2, 9	4 694 450	-
II.2.	Iš kitų fondų gautos sumos	2, 9	52 097 119	-
II.3.	Garantinės įmokos		-	-
II.4.	Investicinės pajamos:		19 733	-
II.4.1.	Palūkanų pajamos		176	-
II.4.2.	Dividendai		19 557	-
II.5.	Nuomos pajamos		-	-
II.6.	Pelnas dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	5 588 670	-
II.7.	Pelnas dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		6 979	-
II.8.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelnas		-	-
II.9.	Kitas grynujų aktyvų vertės padidėjimas		56 156	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ PADIDĖJO IŠ VISO:		62 463 107	-
III.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS			
III.1.	Išmokos fondo dalyviams	2, 9	-	-
III.2.	Išmokos kitiems fondams	2, 9	6 086 647	-
III.3.	Nuostoliai dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo	5	78 300	-
III.4.	Nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų pokyčio		-	-
III.5.	Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostoliai		-	-
III.6.	Valdymo sąnaudos:	6	293 766	-
III.6.1.	Atlyginimas valdymo įmonei		293 221	-
III.6.2.	Atlyginimas depozitoriumui		-	-
III.6.3.	Atlyginimas tarpininkams		544	-
III.6.4.	Audito sąnaudos		-	-
III.6.5.	Palūkanų sąnaudos		-	-
III.6.6.	Kitos sąnaudos		-	-
III.7.	Kitas grynujų aktyvų vertės sumažėjimas		-	-
III.8.	Sąnaudų kompensavimas (-)		(544)	-
	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ SUMAŽĖJO IŠ VISO		6 458 168	-
	Grynujų aktyvų vertės pokytis		56 004 939	-
III.9.	Pelno paskirstymas		-	-
IV.	GRYNUJŲ AKTYVŲ VERTĖ ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE	1	56 004 939	-

14 – 26 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Generalinė direktorė	Loreta Načajienė		2020 m. balandžio 17 d.
Vyriausioji finansininkė	Dalia Markūnienė		2020 m. balandžio 17 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendroji dalis

Pensijų fondo pavadinimas:	LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS (toliau – Fondas)	
Pensijų fondo įsteigimo data:	2018 m. gruodžio 17 d.	
Valdymo įmonė:	Pavadinimas	Luminor investicijų valdymas UAB
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, 03601 Vilnius-6, Lietuva
	Įmonės kodas:	226299280
	Tel.:	(8-5) 2393 444
	Elektroninio pašto adresas:	info@luminor.lt
	Pensijų fondo valdytojas:	Luminor investicijų valdymas UAB
Depozitoriumas:	Depozitoriumo pavadinimas:	Luminor Bank AS Lietuvos skyrius
	Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21A, Vilnius, Lietuva
	Įmonės kodas:	304870069
	Tel.:	(8-5) 2393 444
	Faks.:	(8-5) 2393 783
Audito įmonė:	PricewaterhouseCoopers UAB	
	Įmonės kodas 111473315	
	J. Jasinskio g. 16 B, Vilnius, Lietuva	
Ataskaitinis laikotarpis:	nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.	

Apskaitos politika

Luminor investicijų valdymas UAB (toliau – Bendrovė arba Valdymo įmonė), tvarkydama pensijų fondo buhalterinę apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, vadovaujasi verslo apskaitos standartais (VAS), Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir kitais teisės aktais.

Finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu ir prielaida, kad Fondas artimiausioje ateityje galės tęsti savo veiklą.

Tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, Bendrovė vadovaujasi bendroju apskaitos principu – įmonės principu. Tai reiškia, kad kiekvienas finansines ataskaitas sudarantis pensijų ir investicinis fondas laikomas atskiru apskaitos vienetu ir kad į finansines ataskaitas įtraukiama tik to fondo turtas, įsipareigojimai, pajamos, sąnaudos ir pinigų srautai. Todėl apskaitoje vieno fondo ūkinės operacijos registruojamos atskirai nuo kito fondo operacijų. Pensijų ir investiciniams fondams teikiamos atskiros finansinės ataskaitos.

Pensijų ir investicinių fondų metinės finansinės ataskaitos tikrinamos nepriklausomo auditoriaus.

Pensijų ir investicinių fondų metinės ir pusmetinės finansinės ataskaitos viešai skelbiamos teisės aktų nustatyta tvarka.

Finansinės ataskaitos sudaromos naudojant Lietuvos Respublikos piniginių vienetą eurą.

Fondo finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Pensijų fondo įsteigimo data 2018 m. gruodžio 17 d. ir faktiškai veiklą pradėjo 2019 sausio 2 d., todėl palyginamųjų praėjusių laikotarpių nėra.

Šiose finansinėse ataskaitose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

Pensijų fondo investavimo principai

Gyvenimo ciklo investavimo strategijos įgyvendinimas yra pagrįstas tuo, kad kiekvienam Dalyviui užtenka vieną kartą pasirinkti ją įgyvendinantį savo gimimo metus atitinkantį Tikslinės grupės pensijų fondą. Jei Dalyvio gimimo metai patenka į Pensijų fondo Tikslinės dalyvių grupės amžiaus ribas (t.y. 1982-1988), jis gali kaupti lėšas šiame Pensijų fonde visu likusiu kaupimo laikotarpiu iki pensinio amžiaus.

Investuojant Pensijų fondo lėšas, Rizikingų ir Mažiau rizikingų aktyvų dalis laikui bėgant kinta. Kaupimo pradžioje, siekiant kuo didesnio Pensijų fondo turto vertės prieaugio ir apsaugos nuo infliacijos, santykinai daugiau investuojama į Rizikingus aktyvus. Artėjant Pensijų fondo Tikslinės grupės dalyvių grupės pensiniam amžiui, kad sukauptos lėšos

būtų apsaugotos nuo investavimo rizikos, Rizikingų aktyvų dalis, o tuo pačiu investavimo rizika, yra mažinama, o Mažiau rizikingų aktyvų dalis atitinkamai didinama.

Pensijų fondo turto investavimo sritys

Pensijų fondo turtas gali būti investuojamas į:

1. perleidžiamuosius vertybinius popierius ar pinigų rinkos priemonės, kurie yra nustatyti LR Pensijų kaupimo įstatyme ir LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatyme, ir kurie yra įtraukti į prekybą rinkose, pagal LR finansinių priemonių rinkų įstatymą laikomose reguliuojamomis ir veikiančiose Valstybės narėse ar Europos Sąjungai nepriklausančiose šalyse, kurios priklauso Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai;
2. išleidžiamus naujus perleidžiamuosius skolos vertybinius popierius, jeigu emisijos sąlygose yra numatytas įsipareigojimas ne vėliau kaip per 1 metus nuo jų išleidimo įtraukti šiuos vertybinius popierius į prekybą Europos Sąjungai nepriklausančiose ir Investavimo strategijoje nurodytose Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai priklausančiose šalyse, esančiose reguliuojamose rinkose;
3. pinigų rinkos priemonės, kurios nėra įtrauktos į prekybą reguliuojamoje rinkoje, tuo atveju jeigu tų priemonių emitentas ar emisija yra reguliuojami siekiant apsaugoti investuotojus ir jų santaupas ir jeigu tos priemonės tenkina LR Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo reikalavimus;
4. investicinius vienetus ir akcijas kolektyvinio investavimo subjektų, kurie tenkina LR įstatymų nustatytus reikalavimus;
5. indėlius, esančius kredito įstaigose, kurių registruota buveinė yra Valstybėje narėje arba kitoje valstybėje, kurioje riziką nubraižanti priežiūra yra ne mažiau griežta negu Europos Sąjungoje;
6. išvestines finansines priemones, kurios nurodytos Investavimo strategijoje ir yra Pensijų fondo turto investavimo rizikos rūšims valdyti;
7. į kitas finansines priemones, atitinkančias LR teisės aktų nustatytus reikalavimus pensijų fondų investicijoms.

Rizikos vertinimo metodai ir rizikos valdymo principai:

Pensijų turto atžvilgiu rizika yra apibrėžiama kaip investicinio proceso eigoje atsirandanti pensijų turto vertės sumažėjimo tikimybė. Pensijų turto vertės sumažėjimo riziką, susijusią su vertybinių popierių kainų pokyčiu, o taip pat investavimo objektų valiutos kursų pokyčiu, prisiima Pensijų fondo dalyviai. Investuojant Pensijų fondo turtą susiduriama su įvairiomis finansinėmis rizikomis. Siekiant sumažinti jų poveikį Pensijų fondo veiklai jos atitinkamai kontroliuojamos.

Investuodama pensijų turtą Pensijų kaupimo bendrovė išskiria žemiau išvardintas rizikos rūšis:

Kredito rizika:

emito rizika – rizika patirti nuostolius dėl perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių emitento nesugebėjimo įvykdyti savo skolinius įsipareigojimus. Siekiant sumažinti emitento kredito riziką, didžioji dalis Pensijų fondo lėšų investuojamos į emitentų su investiciniu reitingu (t.y. ne žemesniu nei Baa3 kredito reitingu pagal reitingų agentūrą *Moody's* arba BBB- pagal reitingų agentūras *Fitch Ratings* ir *Standard & Poor's*) perleidžiamuosius skolos vertybinius popierius. Pensijų kaupimo bendrovė, formuodama Pensijų fondo investicijų portfelį ir valdydama kredito riziką, nustato ir taiko finansinių priemonių patikimumo kriterijus, tokius kaip minimalus reikalaujamas kredito reitingas ir maksimalus galimas laikotarpis, per kurį tokios finansinės priemonės turi būti parduotos, jei jų kredito reitingas yra sumažinamas žemiau minimalaus leistino lygio, papildomi reikalavimai išsamiai įvertinti emitento kredito riziką investuojant į neinvesticinio reitingo finansines priemones ir t.t.;

sandorio šalies rizika – rizika patirti nuostolius dėl sandorio šalies nesugebėjimo įvykdyti savo finansinių įsipareigojimų, kurie buvo įgyti sudarant sandorį, ir susijusius su savalaikiu sandorio įvykdymu. Siekiant sumažinti sandorio šalies riziką, Pensijų kaupimo bendrovė siekia sudaryti sandorius su kredito institucijomis, kurioms yra suteiktas investicinis reitingas, o jų nesant, su patikimais sandorių partneriais, besispecializuojančiais atitinkamoje srityje;

atsiskaitymų rizika – rizika patirti nuostolius, kai atsiskaitymo už sandorį metu sandorio šalis dėl tam tikrų priežasčių negali pervesti lėšų ar vertybinių popierių, nors tos sandorio šalies atžvilgiu įgyti įsipareigojimai jau yra patenkinti. Siekiant sumažinti atsiskaitymų riziką, investavimo procese naudojamosi mokėjimų agento paslaugomis arba prekybinė veikla vykdoma organizuotose rinkose, kuriose atsiskaitymams taikomi visuotinai pripažinti principai.

Rinkos rizika:

palūkanų normos rizika – dėl palūkanų normos pokyčio rizika patirti nuostolius, kurie gali turėti įtakos perleidžiamųjų skolos vertybinių popierių kainoms. Siekiant sumažinti palūkanų normos riziką, Pensijų kaupimo bendrovė analizuoja obligacijų rinkas, atskirų emitentų skolos vertybinių popierių emisijas ir riboja investicijų trukmę, o, esant reikalui, gali naudotis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis konkrečių sandorių palūkanų normos rizikai padengti;

valiutos kurso pokyčio rizika – rizika patirti nuostolius dėl nepalankaus užsienio valiutų kurso pokyčio euro atžvilgiu. Siekiant sumažinti valiutos kursų riziką, didžioji dalis Pensijų fondo lėšų investuojama eurais. Pensijų kaupimo bendrovė analizuoja valiutų rinkas ir, esant reikalui, naudojasi išvestinėmis finansinėmis priemonėmis konkrečių sandorių valiutos kurso rizikai padengti;

rinkos likvidumo rizika – rizika patirti nuostolius dėl santykinai mažo rinkos likvidumo, kuris gali neleisti parduoti Pensijų fondo turtą norimu laiku ir už norimą kainą arba apskritai atima galimybę parduoti turimą turtą (investicijas). Siekiant sumažinti likvidumo riziką, daugiausiai investuojama į tuos perleidžiamuosius vertybinius popierius, kurie yra kotiruojami pripažintose pasaulio biržose arba kurių kainą reguliariai skelbia vertybinių popierių tarpininkai ar visuomenės informavimo priemonės, taip pat kitas finansines priemones, pasižyminčias santykinai aukštu likvidumu;

šalies politinė rizika – tai rizika, kad dėl tam tikrų politinių įvykių tam tikruose regionuose gali nuvertėti arba gali būti prarasta dalis Pensijų fondo investicijų. Vengiant šios rizikos, didžioji Pensijų fondo turto dalis investuojama tik politiškai stabiliose šalyse, taip pat siekiama kuo plačiau paskirstyti investicijas tarp įvairių šalių, tokiu būdu sumažinant atskiros šalies rizikos įtaką bendram investicijų portfeliui.

Rizikos valdymo procese rizikos taip pat skirstomos į sandorių rizikas ir investicines rizikas. Sandorio rizikos yra valdomos Pensijų kaupimo bendrovės lygmenyje, o investicinės rizikos – Pensijų fondo lygmenyje:

valdant sandorių rizikas, Pensijų kaupimo bendrovė teikia pirmenybę institucijoms, kurioms yra suteiktas investicinis kredito reitingas, taip pat organizuotoms rinkoms su standartizuotomis ataskaitymo procedūromis;

valdant investicines rizikas, Pensijų kaupimo bendrovė atsižvelgia į Pensijų fondo turto profilį, diversifikavimo reikalavimus ir numatomą Pensijų fondo įsipareigojimų trukmę.

Vertinant ir valdant Pensijų fondo riziką yra nustatomas Pensijų fondo patiriamas rizikos lygis ir skaičiuojami bei analizuojami statistiniai rizikos rodikliai (alfa koeficientas, beta koeficientas, indekso sekimo paklaida, koreliacija, standartinis nuokrypis) bei tikrinami visi esami arba numatomi rizikos ribojimų pažeidimai, siekiant užtikrinti, kad būtų greitai imtasi tinkamų veiksmų jiems ištaisyti.

Pensijų kaupimo bendrovė nustato Pensijų fondo aktyvaus investicijų valdymo apimtį, ribodama lyginamojo indekso sekimo paklaidos dydį ir galimų nuokrypių ribas. Šiuo tikslu Pensijų kaupimo bendrovė yra nustačiusi, kad Pensijų fondo investicijų portfelio lyginamojo indekso maksimalus metinis sekimo paklaidos dydis turi neviršyti 10 proc. ribos.

Grynųjų aktyvų padidėjimo ir sumažėjimo pripažinimo principai

Grynųjų aktyvų padidėjimas tai:

1. Dalyvių įmokų į fondą straipsnyje parodoma į Pensinį fondą gautų kaupiamųjų pensijų įmokų suma.
2. Iš kitų fondų gautų sumų straipsnyje parodoma iš kitų investicinių fondų ar pensijų fondų gautos ir gautinos dalyviui priklausančios sumos, kai dalyvis pereina į pensijų fondą iš kitų pensijų fondų.
3. Garantinių įmokų straipsnyje parodoma gautų ir gautinų garantinių įmokų suma, jeigu trečia šalis yra įsipareigojusi garantuoti tam tikrą pajamingumą.
4. Palūkanų pajamų straipsnyje parodomas finansinio turto, kai jis negali būti patikimai įvertintas tikrąja verte, palūkanos. Amortizuota savikaina įvertinto finansinio turto palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.
5. Dividendų straipsnyje parodomi nuosavybės vertybinių popierių dividendai (gauti bei paskelbti).
6. Pelno dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomas pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės padidėjimo ir jų pardavimo sandorių pelnas, įskaitant ir tikrąja verte įvertinto turto vertės pokytį dėl užsienio valiutos kursų pokyčio.
7. Pelno dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi teigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo iš naujo įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
8. Išvestinių finansinių priemonių sandorių pelno straipsnyje parodomas teigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada atsiranda, ataskaitoje.
9. Kito grynųjų aktyvų vertės padidėjimo straipsnyje parodomas pelnas dėl finansinių įsipareigojimų vertės sumažėjimo, delspinių pajamos, kitos pajamos ir kituose šios ataskaitos straipsniuose neparodytas grynųjų aktyvų vertės padidėjimas.

Grynųjų aktyvų sumažėjimas tai:

1. Išmokų fondo dalyviams straipsnyje parodoma per ataskaitinį laikotarpį iš pensijų fondo sąskaitos sumokėtos ar privalomos mokėti išmokos.
2. Išmokų kitiems fondams straipsnyje parodoma kitiems subjektams sumokėtos ar privalomos mokėti pensijų fondo dalyviui priklausančios pinigines lėšas, kai dalyvis pereina į kitą pensijų fondą.
3. Nuostolių dėl investicijų vertės pasikeitimo ir pardavimo straipsnyje parodomi pinigų rinkos priemonių, vertybinių popierių, investicinio turto, išvestinių finansinių priemonių ir kitų investicijų vertės sumažėjimo (nuvertėjimo) ir pardavimo nuostoliai, jeigu tokių yra. Taip pat įtraukiamas ir tikrąja verte įvertinto turto vertės pokytis dėl užsienio valiutos kursų pasikeitimo. Panaikinus praėjusiais ataskaitiniais laikotarpiais pripažintus nuostolius dėl vertės sumažėjimo ar jų dalį, nuostolių sumažėjimas taip pat parodomas šiame straipsnyje.
4. Nuostolių dėl užsienio valiutos kursų pokyčio straipsnyje parodomi neigiami pasikeitimai, susidarę atsiskaitant užsienio valiuta, dėl finansinių ataskaitų valiutos ir užsienio valiutos oficialaus santykio pasikeitimo, įvertinant užsienio valiuta gautinas ir mokėtinas sumas, užsienio valiuta laikomus terminuotuosius indėlius, užsienio valiutą banko sąskaitose.
5. Išvestinių finansinių priemonių sandorių nuostolių straipsnyje parodomas neigiamas tikrosios vertės pasikeitimas, nustatytas vertinant iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą. Pasikeitimas parodomas to laikotarpio, kada jis atsiranda, ataskaitoje. Kartu su finansiniu turtu ir finansiniu įsipareigojimu, atsirandančiais iš išvestinės finansinės priemonės sandorių, parodomas susijusios ataskaitinio laikotarpio šių sandorių sudarymo išlaidos.
6. Valdymo sąnaudų straipsnyje parodomas Pensijų fondo ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, nustatytos pensijų fondo taisyklėse.
7. Kito grynųjų aktyvų vertės sumažėjimo straipsnyje parodomas kituose ataskaitos straipsniuose neparodytas grynųjų aktyvų vertės sumažėjimas.
8. Sąnaudų kompensavimo straipsnyje parodomas sumos, kuriomis mažinamos subjekto ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, tai yra pensijų fondo taisyklėse nenumatytos arba nustatytas ribas viršijančios išlaidos, kurias apmoka bendrovė. Kompensavimo sumos ataskaitoje parodomas su minuso ženklu.

Mokesčiai išskaičiuojami iš Pensijų turto

Iš pensijų fondo turto galima daryti tik tokius atskaitymus, kurių maksimalūs dydžiai yra nustatyti Standartinėse tikslinėse pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo taisyklėse (toliau – Taisyklės). Visos kitos Taisyklėse nenumatytos arba nustatytas dydžius viršijančios išlaidos dengiamos iš pensijų kaupimo bendrovės turto.

Konkrečius valdymo mokesčių dydžius nustato Bendrovės valdyba:

- nuo 2019 m. sausio 1 d. – 0,79 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės;
  - nuo 2020 m. sausio 1 d. – 0,64 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės;
  - nuo 2021 m. sausio 1 d. – 0,49 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės;
  - 0,4 procento pensijų fonde dalyvio pensijų sąskaitoje apskaičiuotų lėšų vidutinės metinės vertės, kai pensijų kaupimo bendrovės valdomo bendro pensijų fondų turto vidutinė metinė vertė sudaro 2,5 mlrd. eurų arba daugiau;
  - dalyviui pereinant į kitą Bendrovės valdomą fondą vieną kartą per kalendorinius metus, pervedamoms Dalyvio piniginiams lėšoms netaikomi jokie atskaitymai; pereinant daugiau negu vieną kartą per kalendorinius metus, iš pervedamų Dalyvio lėšų išskaitomos išlaidos, susijusios su sąskaitos uždarymu ir lėšų pervedimu, bet ne daugiau kaip 0,05 proc. Dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų;
  - Dalyviui pereinant į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomą pensijų fondą, išskaičiuojamos išlaidos, susijusios su sąskaitos uždarymu ir lėšų pervedimu, bet ne daugiau kaip 0,05 proc. Dalyvio vardu pervedamų piniginių lėšų.
- Informacija dalyviams apie valdymo mokesčių dydžius pateikiama Depozitoriumo interneto puslapyje (www.luminor.lt).

Investicijų įvertinimo metodai bei investicijų pervertinimo periodiškumas

Fondo turto vertė nustatoma kiekvieną darbo dieną. Pensijų turto vertė nustatoma taip:

1. Fondo investicijų tikroji vertė skaičiuojama pagal Lietuvos Banko (toliau – LB) patvirtintą Grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką bei Luminor investicijų valdymas UAB grynųjų aktyvų vertės skaičiavimo metodiką (toliau – Metodika)
2. Aktyvai denominuoti užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal LR buhalterinės apskaitos įstatyme ir Apskaitos politikoje nustatytą tvarką.
3. Vertybiniai popieriai pripažįstami grynųjų aktyvų ataskaitoje ir jų pripažinimas nutraukiamas taikant atsiskaitymo datos apskaitą.

Grynųjų aktyvų vertės (GAV) skaičiavimo metodika

Pensijų fondo vieneto vertė apskaičiuojama Pensijų fondo grynųjų aktyvų vertę, apskaičiuotą pagal Metodiką, padalinus iš Pensijų fondo vieneto skaičiaus. Pradinė Pensijų fondo vieneto vertė – 1 EUR. Praėjusios darbo dienos apskaičiuota Pensijų fondo vieneto vertė iki kitos darbo dienos 17.00 val. paskelbiama tinklalapyje www.luminor.lt

Apskaičiuojant grynųjų aktyvų vertę vadovaujasi tokiais principais:

1. Terminuoti indėliai bankuose vertinami pagal amortizuotos savikainos vertę;
  2. Gryniesiems pinigams ir lėšos kredito įstaigose vertinami pagal nominalią vertę;
  3. Skolos vertybinių popierių, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose tikroji vertė nustatoma pagal viešai paskelbtą vertinimo dieną informacinės duomenų bazės Bloomberg (BGN) (Bloomberg Generic Pricing) vidutinę (Mid) kainą. Jei BGN kaina nėra skelbiama, skolos vertybiniai popieriai vertinami pagal Metodikoje nustatytą tvarką;
  4. Nuosavybės vertybiniai popieriai vertinami pagal Metodikoje nurodytos prioritutinės biržos Vertinimo dienos paskelbtą uždarymo kainą;
  5. Kolektyvinio investavimo subjektų (investicinių fondų) vienetai, kuriais prekiaujama reguliuojamose rinkose arba daugiašalėse prekybos sistemose vertinami pagal paskutinę informacinės duomenų bazės Bloomberg viešai paskelbtą uždarymo kainą;
  6. Apskaičiuojant grynųjų aktyvų vertę priemonės (įskaitant ir išvestines finansines), kuriomis reguliuojamose rinkose neprekiuojama, vertinamos remiantis Metodika.
- Įsipareigojimai skaičiuojami pagal Verslo apskaitos standartus.

Valdymo įmonės atskaitymai iš Pensijų fondo turto turi būti vertinami kaupimo principu, t.y. kiekvieną kalendorinę dieną.

Apskaitos vieneto vertės nustatymo taisyklės

Pensijų įmokos ir pensijų fondo dalyviui priklausančios lėšos, pervestos iš kito pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo ar kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomo pensijų fondo, konvertuojamos į pensijų fondo vienetus ir jų dalis, laikantis nustatytos tvarkos Standartinėse tikslinėse pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo taisyklėse ir kituose Lietuvos teisės aktuose.

Standartinėse tikslinėse pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo taisyklėse ar kituose Lietuvos teisės aktuose nustatytais atvejais išmokant ar pervedant pensijų fondo dalyvio sukauptas lėšas ar jų dalį, Valdymo įmonė, gavusi atitinkamą dokumentą, ne vėliau kaip kitą darbo dieną pensijų fondo dalyvio pensijos sąskaitoje įrašytus pensijų fondo vienetus konvertuoja į pinigus dokumento gavimo dienos pensijų fondo vieneto vertę ir ne vėliau kaip per 7 darbo dienas juos išmoka arba pveda gautame dokumente nurodyta tvarka, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose yra įtvirtinti kiti terminai.

AIŠKINAMOJO RAŠTO PASTABOS

1. Grynujų aktyvų, apskaitos vienetų skaičius ir vertė

	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (2019 12 31)	Prieš metus	Prieš dvejus metus
Grynujų aktyvų vertė	56 004 939	-	-
Apskaitos vieneto vertė	1.2307	-	-
Apskaitos vienetų skaičius	45 507 319	-	-

2. Per ataskaitinį laikotarpį konvertuotų apskaitos vienetų skaičius bei bendros konvertavimo sumos

	Ataskaitinis laikotarpis 2019 m.		Ataskaitinis laikotarpis	
	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė	Apskaitos vienetų skaičius	Vertė
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant pinigines lėšas į apskaitos vienetus)	50 890 370	56 791 569	-	-
Apskaitos vienetų skaičius (konvertuojant vienetus į pinigines lėšas)	5 383 051	6 086 647	-	-
Skirtumas	45 507 319	50 704 922	-	-

LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS2019 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)**3. Investicijų portfelio sudėtis**

2019 m. gruodžio 31 d.

Kodas	Emitento (KIS, kredito įstaigos, banko pavadinimas)	Šalis	ISIN kodas / Priemonės pavadinimas	Valiuta	Kiekis, vnt.	Valdytojas	Bendra nominali vertė, EUR	Bendra įsigijimo vertė, EUR	Bendra rinkos vertė, EUR	Palūkanų norma, %**	Rinka (šaltinis), pagal kurios duomenis nustatyta rinkos vertė (tinklalapio adresas)	KIS tipas	Išpirkimo / konvertavimo data / terminas	Dalis GA, %
2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai													
2.2	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, įtraukti į Papildomąjį ar įj atitinkantį prekybos sąrašą													
-	Lietuvos Respublika	LT	LT0000670010	EUR	2 310		231 000	233 807	236 538	0.00			2023.06.29	0.42
	Iš viso:				2 310		231 000	233 807	236 538					0.42
2.3	Ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama kitose reguliuojamose rinkose													
-	Lietuvos Energija UAB	LT	XS1646530565	EUR	250		250 000	260 612	273 577	0.83			2027.07.14	0.49
-	Lietuvos Respublika	LT	XS1310032187	EUR	122		122 000	129 161	131 183	- 0.01			2025.10.22	0.23
	Iš viso:				372		372 000	389 774	404 760					0.72
	Iš viso ne nuosavybės vertybinių popierių:				2 682		603 000	623 580	641 298					1.15
3	Kolektyvinio investavimo subjektai													
3.1	Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo 49 str. 1 d. reikalavimus atitinkančių kolektyvinio investavimo subjektų (KIS) vienetai													
-	AMUNDI EUR EQ VALUE - 12 EUR C	LU	LU1883315480	EUR	302	Amundi Luxembourg SA		561 934	637 990		www.amundi.lu	KIS 3		1.14
-	Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU	LU1434524259	EUR	459	Candriam Luxembourg		867 254	930 736		www.candriam.com	KIS 3		1.66
-	Candriam SRI-Equity World	LU	LU1434527781	EUR	1 125	Candriam Luxembourg		450 214	503 198		www.candriam.com	KIS 3		0.90
-	Carmignac Pf Securite F EUR ACC	LU	LU0992624949	EUR	5 461	Carmignac Gestion Luxembourg		577 680	587 849		www.carmignac.com	KIS 1		1.05
-	First State Global Umbrella Fund	IE	IE00BFY85B09	EUR	1 443 655	First State Investments UK Ltd		2 962 246	3 148 467		www.firststateasia.com	KIS 3		5.62
-	HSBC Euro Govt bond fund	FR	FR0000971293	EUR	115	HSBC Global Asset Management (France)		404 834	413 208		www.hsbcinvestments.fr	KIS 1		0.74
-	ING (L) - Invest Sustainable Equit Fund	LU	LU0191250769	EUR	11 081	ING Investment Management		4 270 501	4 947 594		www.NNIP.com	KIS 3		8.83
-	iShares Core MSCI World UCITS ETF (acc)	IE	IE00B4L5Y983	EUR	89 976	BlackRock Advisors (UK) Limited		4 513 418	5 093 361		www.ishares.com	KIS 3		9.09
-	iShares EUR Aggregate Bond UCITS ETF	IE	IE00B3DKXQ41	EUR	3 025	BlackRock Asset Management Ireland - ETF		384 834	382 814		www.ishares.com	KIS 1		0.68
-	JPMorgan Funds - JPMorgan Funds - EU Government Bond Fund	LU	LU0355583906	EUR	33 392	JPMorgan Asset Management		552 019	574 041		www.jpmorganassetmanagement.com	KIS 1		1.02
-	MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU	LU0914729453	EUR	261	Mirova Funds		4 974 345	5 530 935		www.mirova.com	KIS 3		9.88
-	NATIXIS HAR ASSC USEQ-FIAUSD Fund	LU	LU0130102931	USD	4 680	Natixis Global Asset Management		1 323 504	1 484 224		http://ga.natixis.com/global	KIS 3		2.65
-	NB EMERG MKT DB LOC-EUR13ACU	LU	IE00BJ7VWB39	EUR	52 726	Neuberger Berman Europe Ltd		522 514	527 259		www.nb.com	KIS 1		0.94
-	Nordea 1 - Emerging Market Bond Fund	LU	LU0772925276	EUR	3 697	Nordea Investment Funds SA		520 000	521 331		www.nordea.lu	KIS 1		0.93

LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS

2019 m. metinės ataskaitos

(eurais, jei nenurodyta kitaip)

-	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU	LU0602539271	EUR	20 536	Nordea Investment Funds SA		2 440 337	2 811 232		www.nordea.lu	KIS 3		5.02
-	Nordea-1 Global Portfolio BI EUR	LU	LU0476540926	EUR	77 284	Nordea Investment Funds SA		2 174 000	2 229 645		www.nordea.lu	KIS 3		3.98
-	OSSIAM SHILLER BRLY CAPE EUR	LU	LU1079841273	EUR	194	OSSIAM Luxembourg		121 250	136 324		www.ossiam.com	KIS 3		0.24
-	RBC funds (lux) - Global Equity Focus Fund	LU	LU1096671539	USD	28 376	RBC Global Asset Management Inc.		4 062 260	4 449 779		global.rbcgam.com	KIS 3		7.95
-	Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU	LU0209325462	EUR	13 348	Robeco Institutional Asset Mgmt BV		4 741 858	5 317 267		www.robeco.com	KIS 3		9.49
-	SCHRÖDER INT-GL EM M OP-CE-A	LU	LU0279459969	EUR	225 048	Schroder Investment Management S.A.		4 706 520	5 328 546		www.schroders.lu	KIS 3		9.51
-	SPDR Bloomberg Barclays Euro High Yield Bond Ucits ETF	IE	IE00B6YX5M31	EUR	9 095	State Street Global Advisors		528 654	530 548		www.spdrseurope.com	KIS 1		0.95
-	Triodos Sustainable Equity Fund	LU	LU0309381191	EUR	60 876	Triodos Investment Management B.V.		2 725 956	3 007 870		www.triodos-im.com	KIS 3		5.37
-	UBS (Lux) Equity Fund - Global Sustainable (USD) I-A2-acc	LU	LU2035667513	USD	39 613	UBS Fund Management (Luxembourg) S.A.		3 587 186	3 953 531		www.ubs.com	KIS 3		7.06
-	Vanguard USD EM Government Bond UCITS ETF	IE	IE00BZ163L38	EUR	11 585	Vanguard Group (Ireland) Ltd		543 455	543 615		www.vanguard.com	KIS 1		0.97
	Iš viso:				2 135 909			48 516 772	53 591 362					95.69
3.2	Kitų kolektyvinio investavimo subjektų vienetai													
-	BaltCap Growth Fund	LT	LTIF0000BGF	EUR	107 014	Baltcap Management		90 025	80 825		www.baltcap.com	KIS 7		0.14
-	Lithuania SME Fund	LT	LTIF0000SME	EUR	91 084	Baltcap Management		247 387	188 443		www.baltcap.com	KIS 7		0.34
-	LORDS LB BALTIC FUND III	LT	LTIF000LORD	EUR	80 140	UAB Lords LB asset management		167 549	181 557		www.lordslb.lt	KIS 5		0.32
-	LORDS LB BALTIC FUND IV	LT	LTIF004LORD	EUR	554 353	UAB Lords LB asset management		768 167	818 225		www.lordslb.lt	KIS 5		1.46
	Iš viso:				832 591			1 273 128	1 269 050					2.27
	Iš viso Kolektyvinio investavimo subjektų:				2 968 500			49 789 900	54 860 412					97.96
7	Pinigai													
-	Luminor Bank AS	LT		EUR					14 496	0.00				0.03
-	Luminor Bank AS	LT		EUR					521 832	0.00				0.93
-	Luminor Bank AS	LT		USD					5 057	0.00				0.01
	Iš viso pinigų:								541 385					0.97
9	IŠ VISO:								56 043 095					100

*KIS 1 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į ne nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 2 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatytas mišrus (subalansuotas) investavimas;

KIS 3 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į nuosavybės vertybinius popierius;

KIS 4 – KIS, kurių investavimo strategijoje numatyta iki 100 proc. grynųjų aktyvų investuoti į pinigų rinkos priemones;

KIS 5 – visų kitų rūšių KIS (alternatyvaus investavimo, privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų ir kt.).

**Pajamingumas iki išpirkimo

3. Investicinio portfelio sudėtis (tęsinys)

Investicijų portfelis atitinka numatytą investavimo strategiją: ataskaitinio laikotarpio pabaigoje skolos vertybiniai popieriai sudarė 1,15 proc.; kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos 97,96 proc. visų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės ir pinigai bei terminuotieji indėliai – 0,97 proc. visų pensijų fondo grynujų aktyvų vertės.

4. Investicijų pasiskirstymas pagal investavimo strategiją atitinkančius kriterijus

Investicijų pasiskirstymas	Rinkos vertė	Dalis aktyvuose (%)	Rinkos vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	Dalis aktyvuose ataskaitinio laikotarpio pradžioje (%)
Pagal valiutas:				
EUR	46 150 504	82.40	-	-
USD	9 892 591	17.66	-	-
Iš viso:	56 043 095	100	-	-
Pagal geografinę zoną:				
Europos ekonominės erdvės valstybės (Islandija, Norvegija, Lichtenšteinas)	-	-	-	-
Kitos Europos Sąjungos valstybės	53 591 362	95.69	-	-
Japonija	-	-	-	-
Lietuva	2 451 733	4.38	-	-
Kitos šalys	-	-	-	-
Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kanada	-	-	-	-
Iš viso:	56 043 095	100	-	-
Pagal investavimo objektus:				
Kolektyvinio investavimo subjektai	54 860 412	97.96	-	-
Vyriausybės VP	367 721	0.66	-	-
Kitos obligacijos	273 577	0.49	-	-
Pinigai ir terminuotieji indėliai	541 385	0.97	-	-
Iš viso:	56 043 095	100	-	-

Pagal kitus kriterijus Fondo investicijos neskirstomos.

5. Investicijų vertės pokytis per ataskaitinį laikotarpį dėl jų įsigijimo, pardavimo ar išpirkimo ir tikrosios vertės pasikeitimo

Pokytis	Praėjusio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	Įsigyta*	Parduota (išpirkta)	Vertės padidėjimas	Vertės sumažėjimas	Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje
Grynujų aktyvų ataskaitos straipsniai						
Terminuotieji indėliai	-	1 000 000	1 000 176	176	-	-
Pinigų rinkos priemonės	-	-	-	-	-	-
Skolos vertybiniai popieriai	-	11 313 904	10 721 645	55 501	6 462	641 298
<i>Vyriausbių ir centrinių bankų arba jų garantuoti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	10 315 289	9 977 718	36 612	6 462	367 721
<i>Kiti skolos vertybiniai popieriai</i>	-	998 615	743 927	18 890	-	273 577
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-	-	-	-	-	-
Kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai ir akcijos	-	68 608 430	19 209 349	5 533 168	71 838	54 860 412
Kitos investicijos	-	-	-	-	-	-
Iš viso:	-	80 922 333	30 931 170	5 588 845	78 300	55 501 710

*Iš jų 49 802 173 eurais perkelti iš likviduojamų fondų.

6. Atskaitymai iš pensijų fondo turto

Atskaitymai	Fondo taisyklėse nustatyti maksimalūs dydžiai	Faktiškai taikomi atskaitymų dydžiai	Per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuota atskaitymų suma, Eur
Nuo turto vertės	0,8%	0,79%	293 221
Už keitimą:			2 278
<i>fondo keitimas toje pačioje bendrovėje daugiau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	-
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	2 278
<i>pensijų kaupimo bendrovės keitimas dažniau kaip kartą per metus</i>	0,05%	0,05%	-
Iš viso			295 499
BAR *			0,78%
Sąlyginis BIK ir (arba) tikėtinas sąlyginis BIK **			1,56%
PAR (portfelio apyvartumo rodiklis)***			124

*Bendrasis išlaidų koeficientas (BAR) – procentinis dydis, kuris parodo, kokia vidutinė fondo grynujų aktyvų dalis skiriama jo valdymo išlaidoms padengti. Šios išlaidos tiesiogiai sumažina investuotojo investicijų grąžą. Pažymėtina, kad skaičiuojant BIK į sandorių sudarymo išlaidas neatsižvelgiama.

**Portfelio apyvartumo rodiklis (PAR) – rodiklis, apibūdinantis prekybos pensijų fondo portfelį sudarančiomis priemonėmis aktyvumą. Fondai, kurių PAR aukštas, patiria didesnes sandorių sudarymo išlaidas.

***Išlaidos, dengiamos iš Pensijų turto, tai išlaidos už bankines paslaugas, Pensijų fondo audito išlaidos ir sandorių sudarymo išlaidos bendras maksimalus išvardintų išlaidų dydis negali viršyti 1,5 procento per vienerius finansinius metus nuo Pensijų fondo grynujų aktyvų vertės. Pensijų fondo sąskaita bei Pensijų fondo interesais sudaromų sandorių faktinės išlaidos pagal sutartis tarpininkams, sudarančios ne daugiau kaip 1 procentą nuo sudarytų sandorių vertės.

****Kai daugiau kaip 10 proc. grynujų aktyvų investuota į kitus kolektyvinio investavimo subjektus, apskaičiuojamas sąlyginis BIK, atitinkantis tokią investicijų dalį.

LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS2019 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)**6. Atskaitymai iš Pensių fondo turto (tęsinys)**

Papildoma informacija 2019 m. kaip apskaičiuotas sąlyginis BIK (neaudituoja)

Eil. nr.	Pavadinimas	ISIN kodas	KIS vidutinis metinis turtas	KIS dalis vidutinėje GAV, %	Fondo į kurį investuota BIK, %	BIK dalis tenkanti fondui, %
1	Lithuania SME Fund	LTIF0000SME	139 240	0.37%	1.23%	0.00%
2	HSBC Euro Govt bond fund	FR0000971293	751 708	1.99%	0.42%	0.01%
3	NN (L) Global Sustainable Equity	LU0191250769	2 730 973	7.22%	0.94%	0.07%
4	LORDS LB BALTIC FUND III	LTIF000LORD	132 931	0.35%	1.20%	0.00%
5	Nordea-1 Emerging Stars Equity BI EUR Fund	LU0602539271	1 471 966	3.89%	1.06%	0.04%
6	NATIXIS HAR ASSC USEQF-IAUSD FUND	LU0130102931	995 853	2.63%	1.20%	0.03%
7	Amundi F.II-European Eq.Value Fund	LU0313648254	97 861	0.26%	0.94%	0.00%
8	Nordea-1 Global Portfolio BP EUR	LU0476541221	1 236 662	3.27%	0.75%	0.02%
9	Robeco Emerging Markets Equities Class I EUR	LU0209325462	3 020 849	7.99%	0.94%	0.08%
10	UBS Equity fund - Global Sustainable	LU0401295539	692 410	1.83%	1.34%	0.02%
11	JPMorgan Funds - JPMorgan Funds - EU Government Bond Fund	LU0355583906	1 150 145	3.04%	0.40%	0.01%
12	LORDS LB BALTIC FUND IV	LTIF0004LORD	588 748	1.56%	1.50%	0.02%
13	SCHRODER INT-GL EM M OP-CE-A	LU0279459969	3 172 190	8.39%	1.34%	0.11%
14	Triodos Global Equities Impact Fund I-cap	LU0309381191	2 075 924	5.49%	2.25%	0.12%
15	iShares Euro Government Bond 3-5 yr UCITS ETF	IE00B1FZS681	339 043	0.90%	0.20%	0.00%
16	Candriam SRI-Equity World	LU1434527781	350 249	0.93%	0.77%	0.01%
17	Candriam SRI EQTY EM MK-IC	LU1434524259	628 929	1.66%	0.68%	0.01%
18	MIROVA GLOB SUST EQTY-IA EUR	LU0914729453	3 363 137	8.90%	0.01%	0.00%
19	STEWART WORLDW SUST-BEA	GB00B7D5XN45	2 011	0.01%	0.20%	0.00%
20	BaltCap Growth Fund	LTIF0000BGF	62 197	0.16%	1.23%	0.00%
21	RBC funds (lux) - Global Equity Focus Fund	LU1096671539	2 825 949	7.48%	0.85%	0.06%
22	Hermes Global Equity Fund	IE00B3FPH103	374 208	0.99%	0.25%	0.00%
23	iShares Core MSCI World UCITS ETF (acc)	IE00B4L5Y983	3 179 308	8.41%	0.20%	0.02%
24	Carmignac Pf Securite F EUR ACC	LU0992624949	658 010	1.74%	0.55%	0.01%
25	OSSIAM SHILLER BRLY CAPE EUR	LU1079841273	92 651	0.25%	0.65%	0.00%
26	Vanguard USD EM Government Bond UCITS ETF	IE00BZ163L38	245 690	0.65%	0.25%	0.00%
27	SPDR Bloomberg Barclays Euro High Yield Bond Ucits ETF	IE00B6YX5M31	227 932	0.60%	0.40%	0.00%
28	iShares EUR Aggregate Bond UCITS ETF	IE00B3DKXQ41	169 715	0.45%	0.25%	0.00%
29	First State Global Umbrella Fund	IE00BFY85B09	2 127 086	5.63%	1.04%	0.06%
30	Neuberger Berman Emerging Market Debt - Hard Currency Fund	IE00BJ7JTT40	114 442	0.30%	0.90%	0.00%
31	Nordea 1 - Emerging Market Bond Fund	LU0772925276	222 462	0.59%	0.87%	0.01%
32	AMUNDI EUR EQ VALUE - I2 EUR C	LU1883315480	334 084	0.88%	0.90%	0.01%
33	UBS (Lux) Equity Fund - Global Sustainable (USD) I-A2-acc	LU2035667513	1 201 333	3.18%	0.54%	0.02%
34	NB EMERG MKT DB LOC-EURI3ACU	IE00BJ7VWB39	110 617	0.29%	0.69%	0.00%
35	Nordea-1 Global Portfolio BI EUR	LU0476540926	278 266	0.74%	0.69%	0.01%
	Viso:					0.78%
	Vidutinė metinė fondo GAV			37 800 824		
	BAR					0.78%
	Sąlyginis BIK					1.56%

GAV – vidutinė kolektyvinio investavimo subjekto ar pensijų fondo laikotarpio grynujų aktyvų vertė.

KIS- kolektyvinio investavimo subjektas.

7. Mokėjimai tarpininkams

Per atskaitinį laikotarpį (nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.) Bendrovė savo lėšomis sumokėjo 39 199 eurus depozitoriumo ir vienetų apskaitos mokesčio Luminor Bank AS Lietuvos skyriaus Investicinės bankininkystės departamento Kapitalo rinkų skyriui.

8. Investicijų graža ir investicijų gražos lyginamoji informacija

Luminor investicijų valdymas, UAB skaičiuoja sudėtinio lyginamojo indekso gražą naudodama dienos pabaigos lyginamųjų indeksų vertes, gautas iš MSCI (MSCI duomenys). Kad būtų išvengta abejonių, MSCI nėra standartinis sudėtinio lyginamojo indekso „administratorius“ arba „prisidedantysis prie teikimo“, „sudarytojas“ ar „prižiūrimas teikėjas“ ir MSCI duomenys nelaikomi „pateikimu“ ar „teikimu“ kalbant apie sudėtinio lyginamojo indekso gražą, kaip šios sąvokos gali būti apibrėžtos bet kokiose taisyklėse, įstatymuose, reglamentuose, teisės aktuose ar tarptautiniuose standartuose. MSCI duomenys pateikiami „tokie kaip yra“, nesuteikiant jokių garantijų ar nepriimant jokių įsipareigojimų bei neleidžiant jų kopijuoti ir platinti. MSCI nepateikia jokių pareiškimų dėl jokio investavimo ar strategijos tikslingumo ir neremia, neplatina, neskelbia, neparduota ir kitais būdais nerekomenduoja bei nereklamuoja jokios investavimo strategijos, įskaitant finansinius produktus ar strategijas, kurie yra pagrįsti MSCI duomenimis, modeliais, analitine ir kita medžiaga ar informacija arba kuriuose MSCI duomenys modeliai, analitinė ir kita medžiaga ar informacija yra stebimi ar kitaip naudojami.

Pensijų fondo lyginamąjį indeksą sudaro:

Akcijų dalies lyginamąjį indeksą sudaro MSCI indeksų krepšelis:

63% pasaulio akcijos (MSCI World Daily Net Total Return)

27% besivystančių rinkų (MSCI EM Daily Net Total Return)

Skolos vertybinių popierių dalies lyginamąjį indeksą sudaro:

6% Bloomberg Barclays Euro Aggregate Bond Total Return Value Unhedged EUR indeksas

3% Bloomberg Barclays Emerging Markets USD Sovereign + Quasi Sovereign Total Return Value Unhedged EUR indeksas

1% Bloomberg Barclays Liquidity Screened Euro High Yield Bond Total Return Value Unhedged EUR indeksas

Fondų lyginamąjį indeksą sudarantys indeksai ir jų svoriai parinkti pagal Fondo taisyklėse nustatytas fondų investavimo strategijas.

Ataskaitinio laikotarpio, praetų ataskaitinių laikotarpių metiniai rodikliai, taip pat rodikliai, apskaičiuoti už ilgesnį laikotarpį nei ataskaitinis, išdėstyti lyginamojoje lentelėje. Jeigu fondas veikia trumpiau nei 5 metus, rodikliai pateikti tik tų laikotarpių, per kuriuos fondas veikė. Prie lyginamosios lentelės pridėti joje pateiktų ataskaitinio laikotarpio apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagramą ir rodiklių paaiškinimus.

		Laikotarpis ⁸					
		Per ataskaitinį laikotarpį	Prieš metus	Prieš 2 metus	Per paskutiniuosius 2 metus	Per paskutiniuosius 3 metus	Per paskutiniuosius 5 metus
A	B	1	2	3	4	5	6
1.	Apskaitos vieneto vertės pokytis, proc.	23,07%	-	-			
2.	Lyginamojo indekso reikšmės pokytis, proc. ¹ (nuo 2019.01.02)	24,55%	-	-			
3.	Apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis, proc. ²	6,46%	-	-	-	-	-
4.	Lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis, proc. ²	9,30%	-	-	-	-	-
5.	Apskaitos vieneto vertės ir lyginamojo indekso reikšmės koreliacijos koeficientas ³	0,93	-	-	-	-	-
6.	Alfa rodiklis, proc. ⁴	6,56%	-	-	-	-	-
7.	Beta rodiklis ⁵	0,65	-	-	-	-	-
8.	Indekso sekimo paklaida, proc. ⁶	3,52%	-	-	-	-	-
9.	IR rodiklis ⁷	(0,01)	-	-	-	-	-

1. Lyginamasis indeksas – statistinis rodiklis, kuris susideda iš vieno arba kelių visuotinai pripažintų ir plačiai naudojamų nepriklausomų asmenų sudarytų finansinių priemonių indeksų, atspindinčių tam tikrų rinkų ar jų dalių pokyčius;

2. standartinis nuokrypis (angl. *standard deviation*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai arba lyginamojo indekso reikšmės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;

3. koreliacijos koeficientas – rodiklis, kuris parodo vieneto verčių ir lyginamojo indekso reikšmių statistinę priklausomybę;

4. alfa – rodiklis, kuris parodo skirtumą tarp pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso pokyčio, esant palyginamam rizikos lygiui;

5. beta – rodiklis, kuris parodo, kiek pasikeičia pensijų fondo ar kolektyvinio investavimo subjekto vieneto vertė pasikeitus lyginamojo indekso reikšmei;

6. indekso sekimo paklaida (angl. *tracking error*) – statistinis rizikos rodiklis, parodantis vieneto vertės pokyčių ir lyginamojo indekso pokyčių skirtumą standartini nuokrypi;

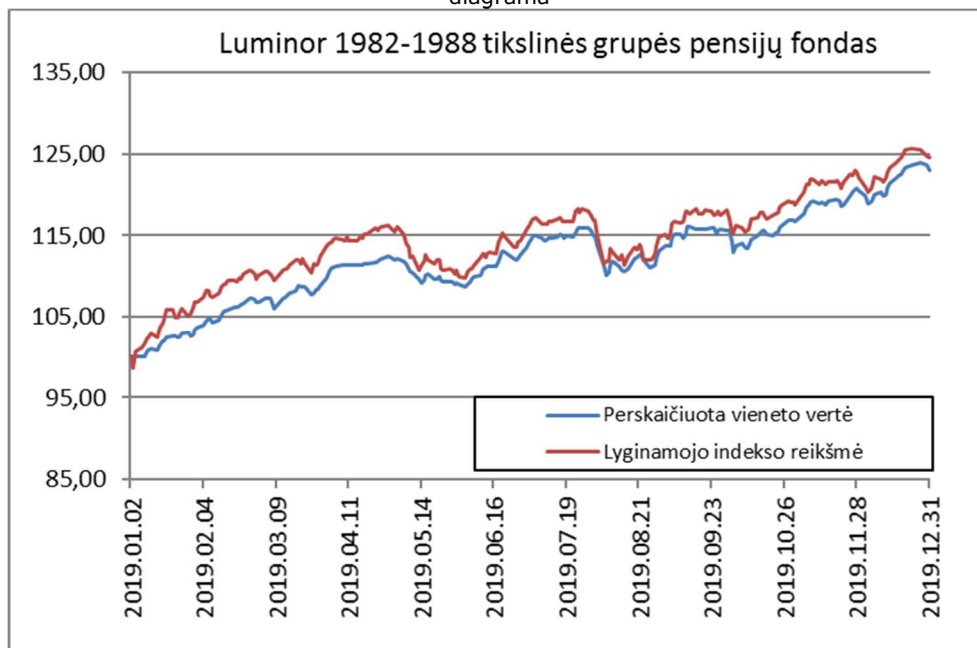
7. IR rodiklis - (angl. *information ratio*) – rodiklis, kuris parodo aktyvaus investicinių priemonių portfelio valdymo naudą;

8. fondas veikia 1 metus.

8. Investicijų graža ir investicijų gražos lyginamoji informacija (tęsinys)

Ataskaitinio laikotarpio apskaitos vieneto vertės pokyčio ir lyginamojo indekso reikšmės pokyčio rodiklių diagrama

Jeigu pensijų fondo reklamoje buvo naudojamos investicijų gražos prognozės, nurodyti prognozuotą dydį, palyginti neatitikimus su faktine graža ir nurodyti galimas neatitikimų priežastis.

Pensijų fondo reklamoje nebuvo naudojamo investicijų gražos prognozės.

Vidutinė investicijų graža, vidutinis subjekto vieneto (akcijos) vertės pokytis ir jo standartinio nuokrypio rodiklis, taip pat vidutinis lyginamojo indekso pokytis per kelis praėjusius laikotarpius.

	Per paskutinius 3 metus	Per paskutinius 5 metus	Per paskutinius 10 metų	Nuo veiklos pradžios ²
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokytis	-	-	-	23,07%
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokytis (nuo 2019.01.02)	-	-	-	24,55%
Vidutinis apskaitos vieneto vertės pokyčio standartinis nuokrypis ¹	-	-	-	6,46%
Vidutinis pensijų fondo lyginamojo indekso reikšmės pokyčio standartinis nuokrypis ¹	-	-	-	9,30%

1. vieneto vertės pokyčių standartinis nuokrypis – statistinis rizikos rodiklis, parodantis, kaip stipriai svyruoja vieneto vertės pokyčiai, palyginus su jų vidutiniu pokyčiu;

2. fondas veikia 1 metus.

LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS2019 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)**9. Gautos ir išmokėtos lėšos**

	Suma, Eur
Bendra gautų lėšų suma	56 791 568
Valstybinio socialinio draudimo fondo pervestos dalyvio lėšomis mokamos pensijų įmokos ir iš valstybės biudžeto lėšų už dalyvių mokomas pensijų įmokos	4 694 237
Pačių dalyvių ir darbdavių ar kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos	939
Paties dalyvio įmokėtos lėšos*	92
Darbdavių ir kitų trečiųjų asmenų įmokėtos lėšos*	847
Valstybinio socialinio draudimo fondo sumokėti delpinigiaai	-
Iš garantijų rezervo sumokėtos lėšos	-
Iš kitų tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	49 935 866**
Iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų pensijų fondų pervestos lėšos	2 160 527
Kitos gautos lėšos (nurodyti šaltinį ir gautų lėšų sumą):	-
Bendra išmokėtų lėšų suma	6 086 647
Vienkartinės išmokos dalyviams	-
Periodinės išmokos dalyviams	-
Išmokos anuiteto įsigijimui	-
Į kitus tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	42 081
Į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus pensijų fondus pervestos lėšos	4 901 544
Išstojusiems dalyviams išmokėtos lėšos (pildoma tik papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų atveju)	-
Paveldėtojų išmokėtos lėšos	-
Kitais pagrindais išmokėtos lėšos (nurodyti šaltinį ir išmokėtų lėšų sumą):	1 143 023
1. Gražintos įmokos Sodrai	1 143 023

*Duomenis pateikti tik metų ataskaitoje.

**Iš jų 49 802 173 eurais perkelti iš likviduojamų fondų.

10. Kita informacija

2019 m. balandžio 12 d. likviduojant Valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo Luminor pensijų fondus, naikinamo pensijų fondo dalyviai su jiems priklausančiu turto 2019 m. balandžio 12 d. buvo perkelti į jų gimimo metus atitinkantį tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondą arba pensijų turto išsaugojimo fondą nedarant jokių atskaitymų iš pensijų turto. Perkėlimo metu likviduojamų fondų bendra turto vertė buvo 325 456 842 eurais, iš kurių 49 802 173 eurais buvo perkelti į šį, tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondą. Perkelta suma atskleista Grynujų pokyčių ataskaitoje ir aiškinamojo rašto 5 ir 9 pastaboje.

Po perkėlimo veikiančių tikslinės pensijų fondo dalyvių grupės ir pensijų turto išsaugojimo pensijų fondų finansinių priemonių portfeliui taikomos Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo įtvirtintos 6 mėnesius investavimo taisyklių nesilaikymo nuostatos. Laikino investavimo taisyklių nesilaikymo terminas pradedamas skaičiuoti nuo pensijų fondų perkėlimo užbaigimo dienos.

2019 gruodžio 31 d. pensijų fondo finansinių priemonių portfelis atitiko numatytą investavimo strategiją.

2020 m. kovo mėnesį netikėtai pasireiškusi pasaulinė koronaviruso COVID-19 pandemija bei paskelbtas karantinas, kelionių ir įmonių veiklos apribojimai, pasaulinių tiekimo grandinių sutrikimas paralyžiavo ekonomikos augimą ir sukėlė neigiamus svyravimus finansų rinkose. *Bloomberg* duomenimis, kovą pasaulio akcijų indeksas eurais smuko 13,14 proc. (per pirmąjį ketvirtį buvo -19,23 proc.), besivystančių šalių akcijų indeksas eurais krito 15,31 proc. (per pirmąjį buvo -21,84 proc.), euro zonos aukšto reitingo vyriausybės ir įmonių obligacijų indeksas krito 3,39 proc. (pirmąjį ketvirtį buvo -1,13 proc.), euro zonos vyriausybės vidutinės trukmės obligacijų indeksas smuko 0,96 proc. (pirmąjį ketvirtį buvo -0,34 proc.), besivystančių šalių obligacijų indeksas krito 10,71 proc. (pirmąjį ketvirtį buvo -7,62 proc.), euro zonos neinvesticinio reitingo įmonių obligacijų indeksas krito 13,44 proc. (pirmąjį ketvirtį buvo -15,16 procento). Tai atitinkamai paveikė ir šiose rinkose turta investuojančių *Luminor investicijų valdymas* UAB valdomų antros ir trečios pakopos pensijų fondų vertę – per kovo mėnesį jos sumažėjo nuo 1,23 iki 13,62 proc. (pirmąjį metų ketvirtį – atitinkamai nuo -0,34 iki -19,10 procento).

Nuo 2019 metų pradžios veikiančių *Luminor* antros pakopos gyvenimo ciklo pensijų fondų vienetų vertė per kovo mėnesį sumažėjo nuo 5,57 iki 12,80 proc. (per pirmąjį ketvirtį – iš viso nuo -5,21 iki -17,63 proc.), tačiau nuo veiklos pradžios jie generavo teigiamą grąžą. Mažiausiai koronaviruso sukeltas nuosmukis palietė vyriausiųjų amžiaus grupių pensijų fondų dalyvius – jų vertė krito gerokai mažiau nei jaunesnių amžiaus grupių pensijų fondų, daugiausia investuojančių į akcijas, todėl kaupimas pensijai, remiantis gyvenimo ciklo principu – kai jaunystėje didesnė dalis investuojama į akcijas, o su amžiumi investiciniame krepšelyje daugėja obligacijų, pasiteisino net ir tokio netikėto ir staigaus nuosmukio akivaizdoje. *Luminor pensija 1961–1967* metų grupės gyvenimo ciklo fondo grąža pirmąjį ketvirtį buvo -12,92 proc., *Luminor pensija 1954–1960* buvo -7,98 procento. *Turto išsaugojimo pensijų fonde* gyventojų sukaupto turto vertė atitinkamai sumažėjo 5,21 procento. Vis dėlto nuo gyvenimo ciklo pensijų fondų veiklos pradžios vyresnių amžiaus grupių pensijų fondai generavo teigiamą grąžą, kuri svyravo nuo 0,65 iki 1,81 procento. Labiausiai COVID-19 sukeltas nuosmukis palietė jauniausių amžiaus grupių pensijų fondų dalyvius – vidutinė šių grupių pensijų fondų grąža kovo mėnesį mažėjo nuo 12,68 iki 12,80 proc. (pirmąjį metų ketvirtį – nuo -17,37 iki -17,63 procento). Vis tik, vertinant iš ilgalaikio kaupimo perspektyvos ir remiantis ilgojo laikotarpio istoriniais duomenimis, tikėtina, kad šis nuosmukis yra laikino pobūdžio ir ekonomikai atsigaunant fondų vertė turėtų irgi bėgant laikui atsitiesti į prieš kritimą buvusį lygį.

Luminor trečios pakopos pensijų fondų pirmojo ketvirčio grąža taip pat buvo neigiama – labiausiai sumažėjo akcijų fondo *Luminor pensija 3 plus* vertė -19,10 proc., o mažiausiai smuktelėjo obligacijų pensijų fondas *Luminor pensija 1 plus* -0,34 procento. Ilgalaikiai pastarųjų 10 metų trečios pakopos pensijų fondų rodikliai rodo, kad tie fondai, kurie veikia ne mažiau nei 10 metų, vidutiniškai generavo teigiamą metinę grąžą, kuri svyruoja nuo 3,07 iki 4,42 procento.

LUMINOR 1982-1988 TIKSLINĖS GRUPĖS PENSIJŲ FONDAS

2019 m. metinės ataskaitos
(eurais, jei nenurodyta kitaip)

2020 metų pirmąjį ketvirtį 9 iš 13 *Luminor* pensijų fondų grąža viršijo savo lyginamųjų indeksų grąžą. Fondų turtas yra investuojamas į likvidžius vertybinius popierius, akcijų rinkose investuojama tik netiesiogiai – per diversifikuotus instrumentus (investicinius ir biržose prekiaujamus fondus), ir pagrinde į investicinio reitingo vyriausybės ir įmonių obligacijas, o taip pat į jas investuojančius fondus, kai mažiau likvidžių privataus kapitalo ir nekilnojamojo turto fondų investicijų dalis sudaro nežymią dalį fondų grynujų aktyvų vertės.

VII. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO DALYVIUS

23. Bendri duomenys apie pensijų fondo dalyvius (dalyviais laikomi ir asmenys, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą, taip pat asmenys, gaunantys periodines pensijų išmokas), per ataskaitinį laikotarpį prisijungusių dalyvių skaičius, per ataskaitinį laikotarpį pasitraukusių dalyvių skaičius.

	Finansiniai metai
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-
Dalyvių skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje:	26 465
iš jų dalyviai, pasinaudoję teise nukelti pensijų išmokos mokėjimą	23
iš jų dalyviai, gaunantys periodines pensijų išmokas	-
iš jų dalyviai, kurių amžius neatitinka tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės gimimo metų ribų (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	12
Dalyvių skaičiaus pokytis	26 465
Bendras prisijungusių dalyvių skaičius:	28 938
iš jų dalyviai, priskirti pensijų fondui atsitiktine tvarka (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	2 948
iš jų dalyviai, pensijų kaupimo sutartis sudarę pirmą kartą	317
iš jų dalyviai, atėję arba perkelti iš tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	24 786
iš jų dalyviai, atėję iš kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomų fondų	3 835
Bendras pasitraukusių dalyvių skaičius:	2 473
išėję į tos pačios pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	7
išėję į kitos pensijų kaupimo bendrovės valdomus fondus dalyviai	2 448
perkelti į kitą pensijų fondą (pildoma tik tikslinės pensijų fondų dalyvių grupės pensijų fondo atveju)	-
išstoję dalyviai (pildoma tik papildomo savanoriško pensijų kaupimo pensijų fondo atveju)	-
sulaukę nustatyto pensijos amžiaus ir pasinaudoję teise į pensijų išmoką (vienkartinę išmoką, anuitetą ir jų derinį) dalyviai	-
pasinaudoję Pensijų kaupimo įstatymo suteikta galimybe vienašališkai nutraukti pirmą kartą sudarytą sutartį dalyviai	3
mirę dalyviai	15

VIII. IŠORINIAI PINIGŲ SRAUTAI

24. Per ataskaitinį laikotarpį faktiškai gautos ir išmokėtos lėšos.

Aiškinamojo rašto 9 pastaba.

IX. INFORMACIJA APIE GARANTIJŲ REZERVĄ

25. Jei pensijų fondo taisyklėse yra įsipareigojimas garantuoti tam tikrą pajamingumą, nurodomas garantuojamo pajamingumo dydis ir kita svarbi informacija

-

X. INFORMACIJA APIE PENSIJŲ FONDO REIKMĖMS PASISKOLINTAS LĖŠAS

26. Pensijų fondo reikmėms pasiskolintos lėšos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Pensijų fondo reikmėms nebuvo skolintasi.

XI. KITA INFORMACIJA

27. Paaiškinimai, komentarai, iliustruojamoji grafinė medžiaga ir kita svarbi informacija apie pensijų fondo veiklą, kad būtų galima tinkamai įvertinti fondo veiklos pokyčius ir rezultatus

Aiškinamojo rašto 10 pastaba.

XII. ATSAKINGI ASMENYS

28. Konsultantų, kurių paslaugomis buvo naudotasi rengiant ataskaitą Rengiant šią ataskaitą konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.

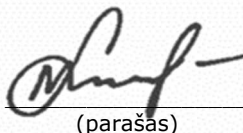
29. Ataskaitą parengusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, darbovietė (jeigu ataskaitą rengė asmenys nėra bendrovės darbuotojai)

-

30. Bendrovės administracijos vadovo, vyriausiojo finansininko, ataskaitą rengusių asmenų ir konsultantų patvirtinimas, kad joje pateikta informacija teisinga ir nėra nutylėtų faktų, galinčių daryti esminę įtaką pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

Žemiau pasirašę atsakingi asmenys patvirtina, kad ataskaitoje pateikta informacija atitinka tikrovę ir kad nėra nutylėtų faktų, galinčių turėti esminės įtakos pensijų fondo veiklos rezultatų vertinimui.

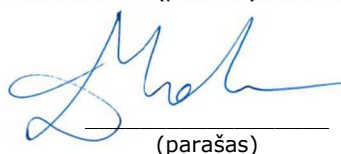
Generalinė direktorė

(parašas)

Loreta Načajienė

Vyriausioji finansininkė

(parašas)

Dalia Markūnienė

31. Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją

31.1. už ataskaitą atsakingi įmonės valdymo organų nariai, darbuotojai ir administracijos vadovas (nurodyti vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus)

Generalinė direktorė

Loreta Načajienė

Tel: (8-5) 2393 444

Loreta.Nacajiene@luminorgroup.com

Vyriausioji finansininkė

Dalia Markūnienė

Tel: (8-5) 2393 444

Dalia.Markuniene@luminorgroup.com

31.2. jeigu ataskaitą rengia konsultantai arba ji rengiama padedant konsultantams, nurodyti konsultantų vardus, pavardes, telefonų ir faksų numerius, el. pašto adresus

Rengiant šią ataskaitą konsultantų paslaugomis nebuvo naudojamosi.